

sta odnesla na svoje gradove, da jaz nisem imel pomočkov in se nisem mogel bojevati zoper upornike. Častno ime svojih dedov in zlasti svojega očeta sta onečastila, postala sta roparja in upornika. — In sedaj: moja vjetnika sta! Cerkev je vaju izobčila. Ubogo ljudstvo vaju preklinja. Vest vaju peče. Jeden migljeje moje roke... in rabelj vama odseka glavi.«

Molcé stojita Kuenringa. Trepetaje pričakujeta smrtne obsodbe.

Friderik pa nadaljuje: »Radi vajinih slavnih dedov, zlasti radi blagega očeta, vaju pomilostim in vama vse odpustim. Ti, Hadamar, idi prost, kamor ti je drago. Ti Henrik pa, ki si se prostovoljno sam izročil kazni, dobiš v kratkem zopet službo na mojem dvoru.«

Do solz ginjena radi nepričakovane velikodušnosti in dobrotljivosti poklekmeta brata in poljubita roko Frideriku. Hadamar precej nato obleče spokorno obleko in se napoti proti Pasovu, da bi ga ondotni škof zopet sprejel v sveto cerkev, a že na poti skesan umrje. Henrik pa je bil slednjič celo avstrijski deželni maršal. Cerkvam in samostanom je pošiljal bogate darove in tako popravil krivice, ki sta jih naredila z bratom.

Smereka.

solnčni zimi bukvi mladi

Rekla vitka je smereka:

„Oj soseda, li življenja

Še kaj v tebi se razteka?

Če živiš še, sèm pogledi

In povedi in govôri,

Če je lepši kras na sveti

Kot smereka v snežni gôri.

Drevji, trati in grmovji

Burja zelen je osula —

Meni le jo je pustila,

Ko z gorâ je v dôle hrula.

Oj soseda, oj soseda,

Sèm pogledi in govôri,

Če je lepša stvar na sveti

Kot smereka v snežni gôri.

V zlatem hramu čar kraljice

Vročâ srca z bleskom mami,

Toda sto- in stokrat lepša

Jaz samevam med gorâmi.

Biserov ni lepših v morji,

Ni na morski jih obali,

Kot so moji čisti, jasni,

Ko se solnce v njih zrcali.

Ni je svile v knežjem dvoru

Toli nežne, toli bele,

Kot je ivje, s katerim vihre

Moje veje so odele.

Oj soseda, sèm pogledi

In povedi in govôri,

Če je lepša stvar na sveti

Kot smereka v snežni gôri.

Ni mladenke toli vitke,

Če preiščeš vse doline,

Ni je toli brdke, ravne,

Če pregledaš vse planine.

Jaz kraljica sem gorôvja,

Jaz mladenka najbolj zorna,

Gozd mi prèstol je kraljevi,

Ti pa — služkinja uborna..“

Strese bukev suhe veje,

Zatrepeče, zašepče:

„Pomni dobro, da ošabnost

Ravna pot je do nesreče!“

Jug zasôpel je obnebjè,

V dêbel sneg ovil zadolje,

Da šibilo se je drevje,

Da pod njem je mrlo polje.

Z mrazom sever je pritisnil,
Hrula vihra je čez brda,
Da je stokal hrast na gôri,
In ječala skala trda.

Trije vrani čez poljane
Pluli so ob prvi zarji:
„Krá-krà-krá, smerék kraljico
Strli so nocoj viharji!“

„Préveč šibka!“ méni prvi,
Drugi: „Preodrpta trata!“
Modro pa pristavi tretji:
„Préveč bila je — košata!“

Jos. Volc.

Ptičar.

(Povest. — Piše Basnigoj.)

I.

»Tonček, To-onček! Ali slišiš, ali si gluh?« Tako so klicali Matičkov oče sedemletnega sina, ki je pred durmi nekaj onegavil.

»Kaj, no?« oglesi se Tonček in gre počasi v sobo.

»Nič, kaj no?. Kadar te pokličem, pridi, kakor bi trenil. Otroci morajo slušati, kot ura! Na, pojdi mi po tobak!«

In oče so oddrgnili jerhast mošnjíček ter izbrali iz drobiža šterak in ga dali Tončku.

»Pa tišči mi dobro denar v pesti, da ga ne izgubiš.«

Tonček poprime šterak in natakne velike materine črevlje natikače. V tem pa pridejo mati.

»Tonček, kam greš?«

»Po tobak.«

»Čaj, prinesel boš še meni soli in pol kilograma sladkorja. Oče, daj mi za sol in sladkor.«

»Tonček, dam ti že, pa boš denar izgubil, kaj?«

»Ne bom ga ne,« ugovarja Tonček in nastavlja perišče, da mu denejo oče vanj še za sol in sladkor. »V pest ga bom stisnil in roko v žep vtaknil — tako-le, in ne more mi pasti noben novčič iz roke.«

Tonček tako naredi, mati mu prinesejo košek, da bo dejal vanj sladkor in sol. Tonček natakne locen na roko in gre. Med durmi mu naročajo mati:

»Pa nikar ne glej in ne zijaj po vseh kotih in potih, ampak idi naravnost v prodajalnico in domov. Sel boš potlej, kamor boš hotel.« Tonček je bil kar tiho pa je šel. Vlekel je prevelike natikače in drsal po prahu, da se je kadilo za njim. Ali komaj zapre leso na dvorišču, že je pozabil, kaj je obljubil, in kaj so mu naročili.

Blizu domačega dvorišča je rasel za plotom gost drenov grm. Tonček je prikadil mimo njega. Tedaj so pa izletele iz grma penice in sedle na najvišji vrh.

»Viž jih ptičev, gnezdo imajo v grmu!« Tako je Tonček sklepal in postal za grmom ter gledal ljubeznive penice, ki so čivkale na drenu. »To-le